

Καινοτομία και επιχειρηματικότητα για ανάπτυξη και ευημερία

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΟΠΟΥΝΙΔΗΣ*, ΗΛΙΑΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ**, ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΡΗΓΟΡΟΥΔΗΣ***

Η μακρά ύφεση στην Ελλάδα ήρθε ως αποτέλεσμα της χαμηλής ανταγωνιστικότητας της οικονομίας και της έλλειψης θεσμικών και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, οι οποίες θα καθιστούσαν τη χώρα μας λιγότερο ευάλωτη στη διεθνή συγκυρία. Σε ό,τι αφορά τη χαμηλή ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας, αυτή οφείλεται σε μεγάλο ποσοστό και στο έλλειμμα της παιδείας και πιο συγκεκριμένα στην εκπαίδευση στις επιστήμες του μάνατζμεντ, της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας. Οι τρεις αυτές λέξεις για πολλά χρόνια ήταν απύσες από τα προγράμματα σπουδών των ελληνικών ΑΕΙ και η δε τελευταία, «παρεξηγημένη» και «απαγορευμένη» από τα εγχειρίδια του μάνατζμεντ.

Οι σύγχρονες τοπικές (ελληνικές), διεθνείς (ευρωπαϊκές) και παγκόσμιες οικονομικές συνθήκες και τάσεις δημιουργούν την επιτακτική ανάγκη να πυροδοτήσουμε, επισπεύσουμε και αφυπνίσουμε υψηλή ποσότητα και ποιότητα επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, που να βασίζεται σε υψηλής ποιότητας και ποσότητας καινοτομίες (καθώς και low-tech, medium tech, high-tech). Αυτός είναι ο σημαντικός δρόμος και το μέσον προκειμένου να στοχοποιήσουμε και να επιτύχουμε πραγματική, ουσιαστική και, τελικά, ταχύτερη ανάπτυξη του ΑΕΠ.

Αυτού του είδους η ανάπτυξη είναι πολύ περισσότερο πιθανόν να προέλθει από νέες ποιοτικά διαφορετικές και υπερέχουσες πρωτοβουλίες που θα αναλαμβάνονται από «ανατέλλουσες βιομηχανίες», παρά αναδιαρθρώνοντας τις υπάρχουσες και πιθανόν «δύουσες».

Μπορεί να είναι στρατηγικά περισσότερο συνετό να επενδυθούν πολύτιμοι και σπάνιοι πόροι σε προσεκτικά υπολογισμένα «στρατηγικά στοιχήματα», παρά να εξακολουθούμε να τα σπαταλάμε σε τομείς παρακμάζουσας βιομηχανίας. Με αυτή την έννοια, θα ήταν καλύτερο να δώσουμε επιθετική κοινωνικοοικονομική επανεκπαίδευση επανεισαγωγής ή και προγράμματα εθελούσιας συνταξιοδότησης, ώστε να επιτρέψουμε νέες στρατηγικές και μεθόδους να έλθουν στο προσκήνιο.

Ορίζουμε τη «βιώσιμη» επιχειρηματικότητα ως τη δημιουργία εταιρειών που επιβιώνουν, αποφέρουν κέρδη και αναπτύσσονται. Τέτοιες εταιρείες συντελούν στη δημιουργία αμοιβαίως ενισχυόμενων δικτύων καινοτομίας και συστάδων γνώσεων που οδηγούν προς μια

εύρωστη ανταγωνιστικότητα. Ορίζουμε την «εύρωστη» (robust) ανταγωνιστικότητα ως μια κατάσταση οικονομικής οντότητας και γίνεσθαι που προσφέρει συστηματικά και προστατεύσιμα «ασύμμετρα πλεονεκτήματα» στις οντότητες που αποτελούν μέρος της οικονομίας. Μια τέτοιου είδους οικονομία δομείται πάνω σε αμοιβαίως συμπληρούμενη και ενισχυόμενη, χαμηλή, μεσαία και υψηλή τεχνολογία σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα (κυβερνητικούς οργανισμούς, ιδιωτικές εταιρείες, πανεπιστήμια και μη κυβερνητικές οργανώσεις).

Οι υπάρχουσες νέες, μικρομεσαίες επιχειρήσεις οι οποίες μπορούν να δώσουν καλύτερες λύσεις με μικρότερο κόστος θα είναι πάντοτε οι νικήτριες, ειδικά σε επιβραδυνόμενες αγορές και σε οικονομίες που βρίσκονται σε στάδια ύφεσης του οικονομικού κύκλου.

Σε αυτό τον χώρο χρειάζονται πρωτοβουλίες με βάση δημόσιους ή ιδιωτικούς πόρους αλλά και ΣΔΙΤ. Οι πυλώνες αυτών των πρωτοβουλιών πρέπει να έχουν χρηματοοικονομική, θεσμική, νομική αλλά και τεχνολογική υπόσταση. Ο στόχος θα είναι να επιτραπεί στα συστατικά στοιχεία του ελληνικού συστήματος καινοτομίας και επιχειρηματικότητας (ήτοι πανεπιστημιακά ερευνητικά κέντρα, κυβερνητικά ερευνητικά κέντρα αλλά και ιδιωτικές επιχειρήσεις έντασης γνώσης) να αξιοποιήσουν πλήρως το δυναμικό τους, να παραγάγουν προστιθέμενη αξία και να αποκομίσουν τα οφέλη της μέσω μεταφοράς τεχνολογίας και γνώσης.

Για την επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου απαιτείται να δοθούν κίνητρα και να εγκαθιδρυθεί ένας μεγάλος αριθμός πιλοτικών προγραμμάτων ευρέος φάσματος και κλίμακας, που θα συνδέουν οργανικά και θα καθοδηγούν αποτελεσματικά όλα τα στάδια της αλυσίδας προστιθέμενης αξίας της γνώσης (από το εργαστήριο στην αγορά), μέσω παγκόσμιας κλάσεως μικρομεσαίων επιχειρήσεων που θα έχουν προσανατολισμό εγχώριο αλλά και παγκόσμιο. Η πρόκληση αλλά και η ευκαιρία είναι η εμπλοκή σε μια αρκετά μεγάλη κλίμακα πρωτοβουλιών ώστε να αναβαθμιστούν υπάρχουσες μικρομεσαίες επιχειρήσεις και να διευκολυνθεί η δημιουργία νέων μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜμΕ), με ισχυρές προοπτικές επιβίωσης ευημερίας και ανάπτυξης. (Η Ελλάδα θα μπορούσε να στοχεύσει ώστε να γίνει το λίκνο της δημιουργίας του επόμενου Google ή Amgen στα 10-15 χρόνια, καθώς η φύση και η δυναμική των υποκείμενων τεχνολογιών απαιτούν πόρους που τώρα κατέχουν ήδη σε μεγάλο βαθμό οι Ελληνες ερευνητές και οι εν δυνάμει ή υπάρχοντες επιχειρηματίες.)

Η πραγματική πρόκληση είναι να μάθουμε να μετατρέπουμε τις αποτυχίες θάρρους και φαντασίας του παρελθόντος σε επιτυχίες του μέλλοντος και τον κυνισμό αντιπαραγωγικής φύσεως σε οράματα που θα μας εμπνέουν, βασισμένα όμως στην πραγματικότητα.

Στο εξωτερικό έχει δημιουργηθεί πρόσφατα μια συνεργασία μεταξύ πανεπιστημιακών ιδρυμάτων που χορηγούν ένα Master σε Διεθνές Μάνατζμεντ. Ονομάζεται «The Global Alliance in Management Education» και συμμετέχουν 26 ιδρύματα μεταξύ των καλύτερων του κόσμου (ενδεικτικά): Bocconi (Ιταλία), HEC (Γαλλία), Keio (Ιαπωνία), London School of Economics (Αγγλία), Saint-Gallen (Ελβετία), Sao Paulo (Βραζιλία), Tsinghua (Κίνα) κ.ά. Οι απόφοιτοι αυτού του μεταπτυχιακού προγράμματος φιλοδοξούν να γίνουν μάνατζερ - επιχειρηματίες σε επιχειρήσεις και μάλιστα πολυεθνικού χαρακτήρα προς όφελος δικό τους αλλά και των χωρών στις οποίες θα δραστηριοποιηθούν. Στο επίπεδο αυτό παρουσιάζεται «μέλλον λαμπρόν» στα ελληνικά ΑΕΙ και ΤΕΙ που μπορούν με τη σειρά τους να επενδύσουν σε τέτοιες εποικοδομητικές συνεργασίες, με βασικό στόχο τη δημιουργία ικανών και αποτελεσματικών στελεχών για τις ελληνικές επιχειρήσεις.

Να συγκεκριμενοποιήσουμε και να σκιαγραφήσουμε καθαρά και πειστικά σε όλους τους Έλληνες πολίτες (συμπεριλαμβανομένων και αυτών της Διασποράς, ως εν δυνάμει συνεταίρων και μεντόρων των εγχωρίων υπαρχόντων και μελλοντικών επιχειρηματιών, ειδικά των νεοτέρων) ένα όραμα για το μέλλον και μια στρατηγική αλλαγής η οποία θα είναι κατανοητή, εφαρμόσιμη και πειστική αρκετά ώστε να ξεπεράσει το επιπλέον τίμημα κυνισμού και δυσπιστίας που η πολιτική στην Ελλάδα, και όχι μόνον, καλείται να πληρώσει για προηγούμενες αποτυχίες ή παραλείψεις.

Εν ολίγοις ο τομέας της επιχειρηματικότητας και καινοτομίας αποτελεί έναν από τους βασικούς πυλώνες πάνω στον οποίο μπορεί να δομηθεί μια στρατηγική αλλαγής στην οποία οι άνθρωποι μπορούν πραγματικά να πιστέψουν και την οποία όντως έχουν ανάγκη.

Ειδικότερα, χώροι επικέντρωσης του ενδιαφέροντος θα μπορούσαν να είναι οι καθαρές (πράσινες) τεχνολογίες, λύσεις για αποκατάσταση και αναβάθμιση του περιβάλλοντος, οικότουρισμός και άλλες λύσεις τουρισμού υψηλότερης προστιθέμενης αξίας και μικρότερης περιβαλλοντικής επιβάρυνσης, λύσεις για κάλυψη αναγκών επικοινωνίας, νανοβιοϊατρικές θεραπείες, προηγμένα υλικά για εξυπηρέτηση ειρηνικών και άλλων λύσεων, βιολογικές αγροκαλλιέργειες και φαρμακολογικές συνθέσεις εκτός επωνυμίας (generic medicines)

καθώς και λύσεις εκμάθησης εξ αποστάσεως με παγκόσμια εμβέλεια. Πολλές από αυτές τις λύσεις θα μπορούσαν να υλοποιηθούν σε περιφερειακή βάση με υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με προσανατολισμό, εκτός της ελληνικής αγοράς, σε αγορές της Κεντρικής και της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, της Κεντρικής Ασίας, της Μέσης Ανατολής, και της Βόρειας Αφρικής.

Εν κατακλείδι, οι άνθρωποι ενδιαφέρονται για λύσεις τις οποίες μπορούν να καταλάβουν και να εμπιστευθούν ώστε να βελτιώσουν τις συνθήκες ευημερίας γι' αυτούς προσωπικά και για την κοινωνία γενικότερα, με έναν διαχρονικά βιώσιμο τρόπο.

*Ο κ. Κ. Ζοπουνίδης είναι ακαδημαϊκός, καθηγητής στο Πολυτεχνείο Κρήτης, στο Audencia Business School και πρόεδρος της Financial Engineering and Banking Society.

**Ο κ. Ηλίας Καραγιάννης είναι καθηγητής στον Τομέα Επιστήμης, Τεχνολογίας και Επιχειρηματικότητας στο Πανεπιστήμιο George Washington.

***Ο κ. Ευάγγελος Γρηγορούδης είναι καθηγητής, βοηθός κοσμήτορος στη Σχολή Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης του Πολυτεχνείου Κρήτης.

το παραπάνω άρθρο δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ 10-4-2016 και μπορείτε να δείτε [εδώ](#)

Ειδικότερα, χώροι επικέντρωσης του ενδιαφέροντος θα μπορούσαν να είναι οι καθαρές (πράσινες) τεχνολογίες, λύσεις για αποκατάσταση και αναβάθμιση του περιβάλλοντος, οικοτουρισμός και άλλες λύσεις τουρισμού υψηλότερης προστιθέμενης αξίας και μικρότερης περιβαλλοντικής επιβάρυνσης, λύσεις για κάλυψη αναγκών επικοινωνίας, νανοβιοϊατρικές θεραπείες, προηγμένα υλικά για εξυπηρέτηση ειρηνικών και άλλων λύσεων, βιολογικές αγροκαλλιέργειες και φαρμακολογικές συνθέσεις εκτός επωνυμίας (generic medicines) καθώς και λύσεις εκμάθησης εξ αποστάσεως με παγκόσμια εμβέλεια

Καινοτομία

© 2016, . Για την αναδημοσίευση της είδησης από άλλες ιστοσελίδες είναι απαραίτητη η αναφορά του link προς το άρθρο του ser4u.gr

• 16

-
-
-
-
-
-

16

Shares